

Артур Федорчук,

науковий співробітник,

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського

Голосіївський просп., 3, Київ, 03039, Україна

e-mail: fedorchuk_arthur@ukr.net

<https://orcid.org/0000-0002-1141-1812>**ВИКОРИСТАННЯ ЗАРУБІЖНОГО ДОСВІДУ
АНАЛІЗУ ЗМІСТУ ПУБЛІКАЦІЙ
ПРИ МОНІТОРИНГУ ІНФОРМАЦІЙНИХ ПОТОКІВ**

У статті розглянуто зарубіжний досвід аналізу змісту публікацій у мережі Інтернет, зокрема досвід моніторингу соціально-політичної інформації та інституту президентства у провідних засобах масової інформації мережі. Представлено результати дослідження особливостей висвітлення діяльності Президента України та образу самого В. Зеленського на матеріалах моніторингу іноземних інформаційних ресурсів мережі Інтернет. Описані загальні принципи, технологія проведеного моніторингу та методологія роботи з базою даних «Інститут президентства в зарубіжних ЗМІ» у програмному середовищі «ІРБІС64», яка створена в Національній бібліотеці України ім. В. І. Вернадського для збереження та обробки результатів моніторингу. Представлено фрагменти результатів аналізу змісту публікацій (n=254) про Президента України, що потрапили до БД у результаті моніторингу за період квітень – грудень 2019 р.

Ключові слова: база даних, моніторинг інтернету, Президент України, інститут президентства, інформаційні ресурси мережі Інтернет.

Дослідженнями інформаційного простору та його впливу на суспільство займається значна когорта світових та вітчизняних вчених. Інформаційні комунікації та засоби масової інформації (ЗМІ), як найдинамічніша складова цих комунікацій, та їхній вплив на суспільство досліджувались у працях як зарубіжних, так і українських вчених, зокрема, Л. Брауна, Д. Вількокса та Л. Нольте, Б. Грушина, Ф. Джефкінса, Е. Доценка, Б. Зільберта, І. Ігнат'єва, У. Ліппмена, Дж. Марконі, В. Оссовського, Г. Почепцова, В. Тертичної, Н. Хамелінка та багатьох інших. Вагомий внесок у дослідження інформаційних комунікацій та ресурсів всесвітньої мережі зробили і науковці Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського (НБУВ), такі як О. Онищенко, В. Горовий, С. Горова, С. Польовик та ін. [1, 2].

Характер новин та особливості пошуку інформації в ресурсах мережі Інтернет протягом тривалого часу досліджував Й. Ф. Стааб [3]. Дослідник розробив підходи та принципи відбору найбільш інформативних публікацій у світовій мережі залежно від характеру та стилю їх подачі. Сьогодні ці підходи дуже широко використовуються при організації моніторингу ЗМІ різнопланової тематики та масштабів досліджень. Грунтовні дослідження політичних комунікацій, особливостей висвітлення журналістами окремих політиків та загальних проблем взаємного впливу медіа та політики здійснюють науковці Великої Британії М. Скаммелл [4], Х. Семетько, Б. Каммаертс, Б. Децилія та Ж. К. Магалхес. Перераховані науковці широко використовують у своїх дослідженнях метод моніторингу ресурсів Інтернету й аналізу змісту публікацій як у традиційних друкованих періодичних виданнях, так і в інформаційних ресурсах мережі. Саме ці дослідники поступово дійшли висновку про необхідність трансформації методу контент-аналізу публікацій у напрямі переваги якісних методів аналізу тексту над кількісними, відмови від простого підрахунку ключових слів та натомість широкого використання експертної оцінки текстів аналітиками, які проводять дослідження.

Актуальність публікації полягає у зростаючій ролі інформаційних ресурсів світової мережі та потребі використання іноземного досвіду зі створення і розвитку дієвих технологій аналізу інформаційних потоків, що породжуються в мережі. Існує нагальна потреба використання вже достатньо апробованих інструментів моніторингу інформаційних ресурсів мережі Інтернет для наукових досліджень тенденцій розвитку інституту президентів у світі з метою отримання чітких орієнтирів для розбудови українських державних інститутів.

Мета статті – проаналізувати зарубіжний досвід аналізу змісту публікацій у мережі Інтернет, визначити доцільність використання інструментів моніторингу в дослідженнях інформаційних потоків соціально-політичної тематики та проілюструвати результати проведеного статистичного, бібліометричного та якісного аналізу матеріалів моніторингу інституту президентів у інформаційних ресурсах світової мережі, що здійснювався протягом 2019 р., на прикладі висвітлення діяльності Президента України в іноземному інформаційному просторі, а також окреслити перспективи використання моніторингу змісту ресурсів мережі як інструменту подальших аналітичних досліджень.

Методом дослідження інституту президентства у світі нами був обраний поширений за кордоном моніторинг Інтернету – під яким ми розуміємо комплекс досліджень з пошуку, аналізу, класифікації,

обробки та зберігання інформації з інтернету за тематикою конкретного дослідження. Моніторинг ресурсів мережі Інтернет дає змогу спостерігати за розвитком конкретних процесів у суспільстві та характером відображення їх у інформаційному просторі.

Моніторинг ЗМІ – інструмент актуальний і затребуваний сьогодні, але далеко не новий. Вважається, що моніторинг ЗМІ став запорукою успішної політики В. Черчілля під час Другої світової війни. Він щоранку отримував дайджест із найважливішою політичною інформацією з газет Великобританії та Європи, яку він аналізував і враховував у стратегічному плануванні. Сьогодні моніторинг і аналіз ЗМІ застосовується в абсолютно різних сферах. Активно займаються моніторингом та аналізом інформації як комерційні компанії, так і державні структури, бюджетні організації та науковці. При цьому 95% інформації дає моніторинг інтернет-ресурсів, оскільки абсолютна більшість світових ЗМІ публікує інформацію в Інтернеті. Крім того, сам Інтернет породив цілу низку власних інформаційних джерел. Перевагами моніторингу Інтернету є мінімальний інтервал між опублікуванням новини та доставкою її користувачеві, а також можливість охоплення великої кількості іноземних ЗМІ. Моніторинг ЗМІ різниться типом кінцевого продукту, який отримує клієнт. У загальному випадку існують два основні варіанти: дайджест (зведення новин у текстовому форматі) та система моніторингу й аналізу ЗМІ (програма або online-сервіс, що дає змогу аналізувати інформацію самостійно). Дайджести зазвичай містять інформацію, зібрану системою моніторингу і представлену у формі звіту. Слід розрізнити два основні типи моніторингу – постійний і оперативний. Постійний моніторинг – це щоденний відбір інформації з певних тем. Оперативний моніторинг – це рішення термінових аналітичних задач і моніторинг повідомлень із нових тем. Ефективний моніторинг має відповідати поставленим завданням дослідження.

Традиційно джерелом та сферою інтересів моніторингу інформації соціально-політичної тематики у Європі виступають ЗМІ. Передбачається, що ЗМІ в цивілізованих, високорозвинутих країнах автономні і мають сильну інституційну владу. З цієї точки зору (зазвичай такої, яку приймає і поширює сама преса), журналісти повинні систематично, нейтрально й об'єктивно відстежувати, збирати, публікувати та обговорювати події і тенденції процесів, що відбуваються в суспільстві. Професійні журналісти зобов'язані попереджати свою аудиторію про всі ризики і порушення (ізолювані або системні), допомагати їм скласти власну обґрунтовану думку. Ця роль підходить журналістам як законним носіям

правди, і вимагає для них повноважень, за виконання яких вони повинні бути підзвітні суспільству.

Укорінена в традиції посередницька роль преси розглядає засоби масової інформації як посередників раціонального обговорення питань, що становлять суспільний інтерес, з метою створення конституційного плюралістичного громадянського суспільства, вважає німецький філософ і соціолог, автор відомої книги «Теорія комунікативної дії», Ю. Габермас [3]. Із цієї точки зору, засоби масової інформації не повинні концентрувати інституційну владу і не повинні розглядатися як повністю незалежні від тих політиків, про яких вони повідомляють, – нейтралітет виникає не через професіоналізм журналістів, а через наявність доступу всіх зацікавлених сторін до публічного обговорення. Ця роль також узгоджується з підходом соціальної відповідальності, який встановлює, що у ЗМІ є ряд соціальних і етичних обов'язків у становленні суспільного життя. Таким чином, завдяки вищенаведеним особливостям ЗМІ в сучасному суспільстві моніторинг інформаційних потоків, що породжуються ЗМІ, може не лише слугувати джерелом об'єктивної інформації, а й сприяти дослідженню настроїв та особливостей сприйняття подій політиками, політичними силами, окремими верствами населення, а також дослідженню характеру висвітлення інформації самими ЗМІ та конкретними виданнями чи ресурсами мережі.

Основою технології моніторингу інтернету зазвичай виступає метод контент-аналізу. Як стверджують іноземні науковці, широкомасштабні дослідження, здійснені на значних обсягах публікацій, підкреслюють ефективність контент-аналізу для досліджень висвітлення в засобах масової інформації політичних партій, окремих політичних та державних діячів. На думку К. Криппендорфа – безсумнівного авторитета у сфері наукового використання контент-аналізу та одного з розробників його методології, процедура моніторингу інформаційних ресурсів дає надійний ступінь ймовірності, коли під обробку підпадає вся тематично відповідна інформація з обраних джерел мережі за певний відрізок часу та коли вхідна і вихідна точки моніторингу обрані або заздалегідь, або випадковим чином [5].

Предметом контент-аналізу може стати будь-яка зафіксована комунікація, стверджує К. Криппендорф (аудіозаписи, письмові документи, відеозаписи тощо) і визначає цей метод як «використання повторюваного та дієвого методу здійснення конкретних висновків з тексту або властивостей його джерела» [5, с. 103]. Зазвичай дослідник отримує матеріали, виражені в словесній формі. При цьому важливо знайти наукове підґрунтя

для аналізу цих матеріалів. Використання методу контент-аналізу сприяє тому, що «враження дослідника замінюються більш стандартизованими процедурами, які дозволяють проводити вимір» [5, с. 327]. Існують суворі вимоги до методу контент-аналізу: *об'єктивність*, тобто аналіз, що проводиться, має підкорятися ясним і точним правилам; *систематичність*, тобто зміст аналізованого матеріалу має бути впорядковано й інтегровано в категоріях; *вимірність*, тобто можливість підрахунку частоти народження значущих елементів.

У цілому метод контент-аналізу протягом тривалого часу розглядався дослідниками передусім як кількісний метод дослідження. Але в літературі останнього періоду все частіше з'являється поняття «якісний контент-аналіз». К. Криппендорф вказує, що «якісний аналіз враховує наявність або відсутність характеристики, а кількісний розглядає частоту окремих тем, слів, символів, що містяться в тексті» [5, с. 329]. Якісний аналіз спирається, перш за все, на враження та оцінку дослідника. Проте результати такого аналізу на великих масивах проведеного моніторингу мають також піддаватися підрахунку.

Загальні висновки, що впливають з аналізу сучасного досвіду використання закордонними вченими технології моніторингу вмісту інформаційних потоків, можна сформулювати наступним чином. Моніторинг змісту інформаційного простору є достатньо широко вживаним інструментом досліджень з розробленими та апробованими технологіями його проведення. Основою моніторингу традиційно слугує контент-аналіз, проте відбувається зміщення методології його використання в бік якісних методів оцінки змісту текстів з використанням експертних оцінок аналітиків. Відбувається перехід від моніторингу традиційних друкованих ЗМІ до моніторингу загального інформаційного простору, перш за все – моніторингу інформаційних ресурсів мережі Інтернет [6]. При цьому моніторингу підлягають як електронні версії традиційних періодичних видань, так і мережеві ресурси інформаційних та аналітичних агентств, сайти теле- і радіомовників, соціальні мережі тощо.

Результати дослідження. Найбільшу кількість публікацій про Президента України було зафіксовано у травні – липні 2019 р. (пік активності припадає на червень – 49 матеріалів) (рис. 1). У цей період увага провідних інформаційних ресурсів світу була прикута до несподіваних політичних перемог В. Зеленського. ЦВК України 30 квітня офіційно визнав В. Зеленського переможцем президентських виборів, якого у другому турі підтримали 73,22% виборців. Як вважає Бернд Йоганн, керівник української редакції Deutsche Welle, передвиборна кампанія була вкрай

поляризованою та велася на дуже особистісному рівні. За таких умов В. Зеленський не залишив П. Порошенку жодного шансу. При цьому В. Зеленський послідовно уникав справжніх публічних дебатів. Свої політичні уявлення він змалював лише дуже приблизно, відзначають закордонні журналісти.

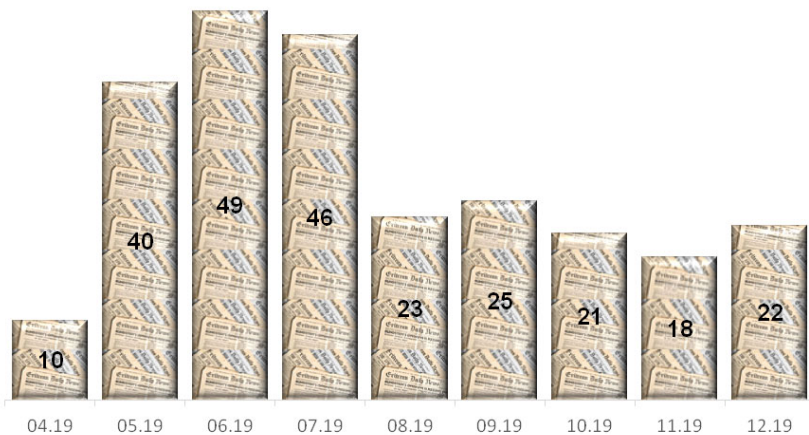

Рис. 1. Динаміка кількості публікацій про Президента України В. Зеленського (квітень – грудень 2019 р.)

Найбільша частка публікацій про В. Зеленського стосувалися позачергових виборів до парламенту України 2019 р. (рис. 2). Після вступу на посаду Президента України В. Зеленський одразу розпустив парламент, у якому «все ще домінували прихильники його переможеного попередника», – відмічали світові медіа [7], та розпочав підготовку до позачергових парламентських виборів. Партія «Слуга народу», яка до цього часу існувала лише у віртуальному світі, нарешті матеріалізувалася. Саме у червні політичний проєкт В. Зеленського, якому соціологи відразу стали пророкувати перемогу на майбутніх парламентських виборах, показав свій виборчий список.

Таким чином, буквально за кілька місяців партія «Слуга народу» з новачка, що подає надії, перетворилася на правлячу партію, відзначали німецькі журналісти [8]. Нагадаємо, партія «Слуга народу» набрала 43,16% голосів і перемогла на позачергових виборах до Верховної Ради.

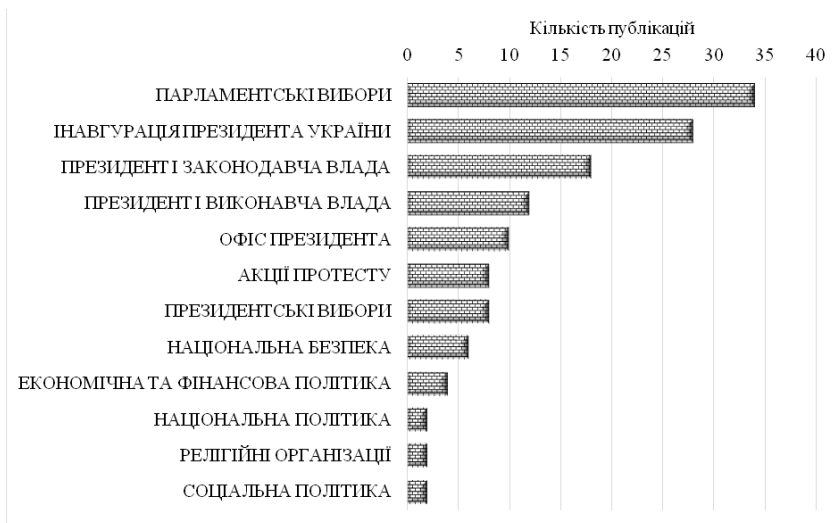

Рис. 2. Розподіл тематики інформації про Президента України В. Зеленського в загальній рубриці «Внутрішня політика» за кількістю публікацій (квітень – грудень 2019 р.)

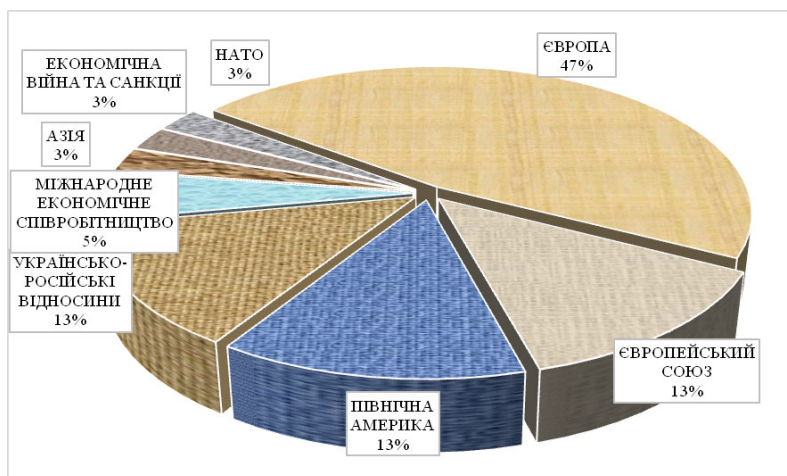

Рис. 3. Часткова вага тематики публікацій про Президента України В. Зеленського в загальній рубриці «Міжнародна політика» (квітень – грудень 2019 р.)

«Впевнена перемога “Слуги народу” – це і безпека, і шанс для України. Однопартійна більшість у парламенті і формування нею ж уряду, з одного боку, відкриває вікно можливостей для країни, а з іншого – створює умови для монополізації влади пропрезидентською партією “Слуга народу”», – писали в липні 2019 німецькі журналісти [9].

Достатньо очікувану виявилася перевага матеріалів про внутрішньополітичну діяльність Президента України (53%). Проте іноземних журналістів дуже цікавила і міжнародна політика Президента нашої країни (30%). Передусім їх цікавило, які відносини побудує новообраний Президент із країнами Європи, Європейського Союзу та США. У фокусі уваги журналістів перебували і стосунки України з Росією (див. рис. 3). Після обрання В. Зеленського Президентом України багато хто очікував відлиги у відносинах з Москвою, швидкого врегулювання конфлікту на Донбасі та початку конструктивного діалогу. Україна ніколи не погодиться на вибори на Донбасі, поки звідти не виведені нелегальні збройні формування, – заявив Президент В. Зеленський в інтерв'ю німецькому виданню Spiegel online.

Зрозуміло, що дуже потужним приводом для привернення уваги до В. Зеленського стала роль його телефонної розмови з президентом США у імпичменті останнього. Президент України В. Зеленський врешті навіть висловив роздратування тим, що його втягнули у розслідування, що триває у справі про імпичмент президента Д. Трампа. «Я думаю, що всі в Україні вже втомилися від Бурізни, – роздратовано відповів В. Зеленський іноземним журналістам. – У нас є своя країна. Ми маємо свою незалежність, у нас є свої проблеми та питання. Це все» [10].

Більшість публікацій про Президента України стосувалися його внутрішньої політики (53%). Перш за все іноземних журналістів цікавили взаємовідносини молодого політика із законодавчою та виконавчою гілками влади. Значну увагу також іноземні інформаційні ресурси приділили опису інавгурації Президента України, що, разом з несподіваною для світу перемогою В. Зеленського, стала відкриттям у плані іміджевих знахідок команди нового очільника України (див. рис. 2). Публікації про В. Зеленського в іноземній пресі протягом періоду, що аналізується, мали переважно нейтральний (59%) та позитивний (31%) характер (рис. 4). Загалом у рейтингу найбільш популярних у світових ЗМІ президентів Президент України посів друге місце, поступившись лише Президенту США Д. Трампу.

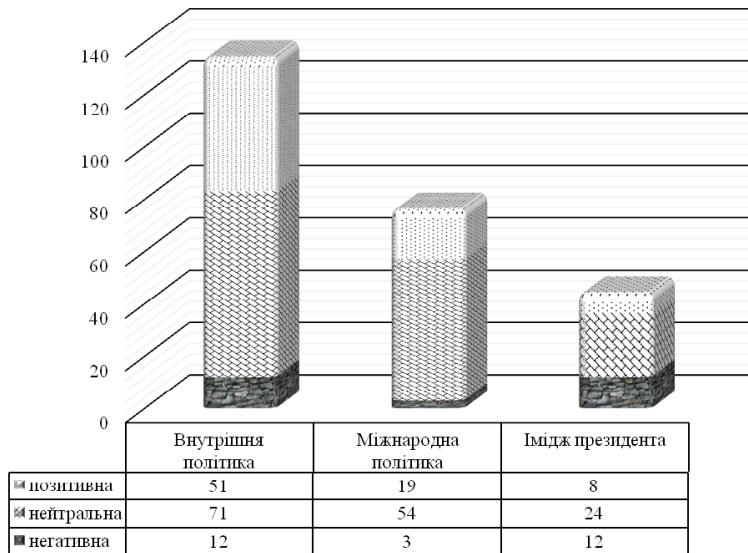

Рис. 4. Тональність повідомлень про Президента України В. Зеленського в ракурсі загальних рубрик (квітень – грудень 2019 р.)

Висновки та перспективи. Проаналізувавши зарубіжний досвід моніторингу змісту публікацій у мережі Інтернет, ми визнали доцільність використання інструментів моніторингу в дослідженнях інформаційних потоків соціально-політичної тематики, у тому числі щодо інституту президентства та діяльності окремих президентів світу. Моніторинг змісту інформаційного простору є достатньо широковживаним у світі інструментом досліджень. Основою моніторингу традиційно слугує контент-аналіз, проте відбувається зміщення методології його використання в бік якісних методів оцінки змісту текстів. Відзначаємо також, що відбувається перехід від моніторингу традиційних друкованих ЗМІ до моніторингу інформаційних ресурсів мережі Інтернет.

Наведені результати аналізу матеріалів моніторингу висвітлення діяльності Президента України В. Зеленського у інформаційних ресурсах світової мережі, що здійснювався протягом 2019 р., підтвердили можливість виявлення загальних тенденцій висвітлення інституту президентів та окремих політичних і державних діячів у світовому інформаційному просторі та окреслили перспективи використання моніторингу змісту

ресурсів мережі як інструменту аналітичних досліджень інституту президентства.

Існує можливість у подальшому аналіз матеріалів моніторингу проводити у значно більшій кількості аспектів, що може бути досягнуто розвитком класифікаційної схеми, оперативною переіндексацією матеріалів, зміщенням акцентів дослідження та зміною рівнів ієрархії або структури класифікатора. Існує можливість вже опрацьовані матеріали аналізувати та формувати огляди інформаційного простору за довільні проміжки часу, робити вибірки за персоналіями, країнами, регіонами або робити тематичні огляди, що характеризують політику президентів світу в тій чи іншій галузі. Перспективним може також виявитись розширення моніторингу ресурсів Інтернету на дослідження інших інститутів влади або висвітлення інформаційних потоків, що характеризують глобальні проблеми соціально-політичного життя планети.

Список бібліографічних посилань

1. Онищенко О. С., Горовий В. М., Попик В. І. та ін. Тенденції впливу глобального інформаційного середовища на соціокультурну сферу України. Київ, 2013. С. 32–34.

2. Польовик С., Макарова О. Інститут президентства в сучасному світі: аналіз матеріалів інтернет-ЗМІ. *Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського*. Київ, 2019. Вип. 52. С. 284–296. <https://doi.org/10.15407/np.52.284>.

3. Staab, J. F. (1990). The role of news factors in news selection: A theoretical reconsideration. *European Journal of Communication*. 5(4): pp. 423–443.

4. Scammell, Margareth (2000) Media and democracy: an introduction Part II, pp. XI–XIX in *Margareth Scammell and Holli Semetko (eds.). The Media, Journalism and Democracy*. Farnham: Ashgate Publishing. <https://doi.org/10.4324/9781315189772>.

5. Krippendorff, Klaus (2013) *Content Analysis: An Introduction to its Methodology*. Thousand Oaks, CA: Sage.

6. Федорчук А. Моніторинг матеріалів закордонних ресурсів мережі Інтернет про інститут президентства у світі. *Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського*. Київ, 2019. Вип. 52. С. 271–283. <https://doi.org/10.1-5407/np.52.271>.

7. Polityuk, Pavel. Party of Ukraine's new president leads parliamentary vote race = Партія нового Президента України веде парламентську виборчу гонку. *Reuters*. London, 2019. 12.06. URL: <https://www.reuters>.

com/article/us-ukraine-election-poll/party-of-ukraines-new-president-leads-parliamentary-vote-race-idUSKCN1 TD1 QK.

8. Руденко, Сергій. Коментар: «Слуга народу» реальний політичний хід Зеленського. *Deutsche Welle*. Bonn, 2019. 10.06. URL: <https://p.dw.com/p/3 K7 qN>.

9. Руденко, Сергій. Коментар: Перемога «Слуги народу» – у Зеленського вся влада в Україні. *Deutsche Welle*. Bonn, 2019. 26.07. URL: <https://p.dw.com/p/3 Mmn4>.

10. Oprysko, Caitlin. Zelenskiy says everyone in Ukraine 'is so tired' with impeachment questions = За словами В. Зеленського, «всім в Україні «набридли» питаннями про імпічмент». *POLITICO*. Brussels, 2019. 19.11. URL: <https://www.politico.eu/article/ukrainian-president-volodymyr-zelenskiy-says-everyone-in-ukraine-is-so-tired-with-donald-trump-impeachment-questions/>.

References

1. Onyshchenko, O. S., Horovyi V. M., Popyk V. I. et al. (2013). Tendentsii vplyvu hlobalnoho informatsiinoho seredovyshcha na sotsiokulturnu sferu Ukrainy [Trends in the Influence of the Global Information Environment on the Socio-Cultural Sphere of Ukraine]. Kyiv [in Ukrainian].

2. Polovyk, S. (2019). Instytut prezydentstva v suchasnomu sviti: analiz materialiv internet-ZMI [The Presidency Institute in the Modern World: An Analysis of Online Media] *Naukovi pratsi Natsionalnoi biblioteky Ukrainy im. V. I. Vernadskoho – Transactions of V. I. Vernadsky National Library of Ukraine*, issue 52, pp. 284–296 [in Ukrainian]. <https://doi.org/10.15407/np.52.284>.

3. Staab, J. F. (1990) The role of news factors in news selection: A theoretical reconsideration. *European Journal of Communication*, 5(4): pp. 423–443 [in English]. <https://doi.org/10.1177/0267323190005004003>

4. Scammell, M., Semetko H. (eds). (2000) Media and democracy: an introduction, Part II, pp. XII–XIX. *The Media, Journalism and Democracy*. Farnham: Ashgate Publishing. <https://doi.org/10.4324/9781315189772> [in English].

5. Krippendorff, Klaus (2013) *Content Analysis: An Introduction to its Methodology*. Thousand Oaks, CA: Sage [in English].

6. Fedorchuk, A. (2019) Monitorynh materialiv zakordonnykh resursiv merezhi Internet pro instytut prezydentstva u sviti [Monitoring of Materials of the Foreign Internet Resources About the Institution of the Presidency

in the World] *Naukovi pratsi Natsionalnoi biblioteky Ukrainy im. V. I. Vernadskoho – Transactions of V. I. Vernadsky National Library of Ukraine*, issue 52, pp. 271–283 [in Ukrainian]. <https://doi.org/10.15407/np.52.271>.

7. Polityuk, Pavel (2019). Party of Ukraine's new president leads parliamentary vote race. *Reuters*. London, 12.06. Retrieved from <https://www.reuters.com/article/us-ukraine-election-poll/party-of-ukraines-new-president-leads-parliamentary-vote-race-idUSKCN1TD1QK> [in English].

8. Rudenko, Serhii (2019). Komentar: «Sluha narodu» – realnyi politychnyi khid Zelenskoho [Comment: «Servant of the People» is a real political move by Zelensky]. *Deutsche Welle*. Bonn, 10.06. Retrieved from <https://p.dw.com/p/3K7qN> [in Ukrainian].

9. Rudenko, Serhii (2019). Komentar: Peremoha «Sluhy narodu» – u Zelenskoho vsia vlada v Ukraini [Comment: The victory of the «Servant of the People» – Zelensky has all the power in Ukraine]. *Deutsche Welle*. Bonn, 26.07. Retrieved from <https://p.dw.com/p/3Mmn4> [in Ukrainian].

10. Oprysko, Caitlin (2019). Zelenskiy says everyone in Ukraine 'is so tired' with impeachment questions *POLITICO*. Brussels, 19.11. Retrieved from <https://www.politico.eu/article/ukrainian-president-volodymyr-zelenskiy-says-everyone-in-ukraine-is-so-tired-with-donald-trump-impeachment-questions/> [in English].

Стаття надійшла до редакції 04.01.2020.

Arthur Fedorchuk,

Research Associate,

V. I. Vernadsky National Library of Ukraine

3 Holosiivskyi Ave., Kyiv 03039, Ukraine

e-mail: fedorchuk_arthur@ukr.net

<https://orcid.org/0000-0002-1141-1812>

Usage of Foreign Experience in Analyzing Publications Content to Monitor Information Flows

The publication analyzes the foreign experience of analyzing the content of publications on the Internet, in particular the experience in monitoring socio-political information and the institution of presidency in the leading media of the network. The paper presents results of research to determine peculiarities of the foreign media coverage of the activities and the image of Volodymyr Zelensky as the President of Ukraine, basing on monitoring of foreign information resources on the Internet. The general principles, technology of the conducted monitoring and methodology of work with the database «Institute of the Presidency in Foreign Mass Media» in the software environment «IRBIS64», which was created in the V. I. Vernadsky National Library of Ukraine

to save and process monitoring results. Fragments of the results of the analysis of the content of publications (n = 254) about the President of Ukraine, which were included in the database as a result of monitoring for the period April-December 2019, are presented.

The relevance of the publication is due mainly to the increasing role of information resources of the global network and the need to use foreign experience in creating effective technologies to examine information flows generated in the network. The purpose of the article is to review foreign experience in analyzing the content of publications on the Internet and determine the feasibility of using monitoring tools in studies of information flows of socio-political topics.

After analyzing the foreign experience of monitoring the content of publications on the Internet, we recognized the advisability of using monitoring tools in studies of information flows on socio-political issues, including the institution of the presidency and the activities of presidents of certain countries in the world. Monitoring of the content of information space is widely used in the world. The monitoring is traditionally based on content analysis. There is a shift in the methodology of its usage towards qualitative methods to assess the content of texts. Monitoring of traditional print media is giving way to monitoring of information resources on the Internet.

The results of the analysis of monitoring materials on coverage of the activities of the President of Ukraine Volodymyr Zelensky in the information resources of the global network were carried out during 2019, confirmed the possibility of identifying general trends in the coverage of the institute of presidents and individual political and state figures in the global information space and outlined the prospects for using monitoring of the content of network resources as presidential institute analytical research tool.

Keywords: database, Internet monitoring, President of Ukraine, Institute of the Presidency, information resources of the Internet.